

Toespraak van de voorzitter van het Europees Parlement, Roberta Metsola
Europese Raad
Donderdag 21 maart 2024, Brussel, België

Goedemiddag.

We komen hier vandaag bijeen, 77 dagen voor het begin van de verkiezingen voor het Europees Parlement.

We weten wat er op het spel staat. We weten hoever anderen zullen gaan om te proberen ons democratische proces te verstoren. Ook weten we dat we nauw met elkaar moeten samenwerken om kiezers naar de stembus te krijgen.

Tijdens deze zittingsperiode hebben we onze stempel op de mondiale geopolitiek gedrukt en hebben we onze Europese aanpak verdedigd in een voortdurend veranderende wereld. We zijn sterker geworden dankzij, en niet ondanks, de uitdagingen waaraan we het hoofd moesten bieden. We hebben een constructieve Europese meerderheid bijeen weten te houden en dat moeten we opnieuw voor elkaar zien te krijgen.

Onze inwoners profiteren van de voordelen van Europa. Die boodschap moeten we in alle lidstaten kunnen uitdragen. Graag dank ik u voor de medewerking van uw regeringen bij de ondersteuning van de campagne van het Europees Parlement. Samen met leden van het Europees Parlement heb ik veel van uw landen bezocht om uit de Brusselse bubbel te treden en Europeanen, met name jongeren, ervan te overtuigen dat ze de stap naar de stembus moeten zetten.

Dat is geen gemakkelijke taak, vooral ook omdat er in veel landen door tegenstanders van het Europese project pogingen worden ondernomen om desinformatie, onjuiste informatie en propaganda te verspreiden. Deze groepen richten zich specifiek op verschillende sectoren van de samenleving en gemeenschappen en spelden mensen leugens over Europa op de mouw, zoals nooit eerder is vertoond bij Europese verkiezingen. Dit is een bedreiging waartegen we opgewassen moeten zijn.

Er zijn zowel wetgevende als niet-wetgevende instrumenten waar we gebruik van kunnen maken – vooral om te kunnen omgaan met sociale media. Op wetgevingsgebied hebben we de verordening voor digitale markten, de verordening voor digitale diensten, de verordening over AI, de verordening inzake politieke reclame en mediavrijheid, maar we moeten ook online nadrukkelijker aanwezig zijn.

We mogen niet met lede ogen aanzien hoe deze destructieve verhalen, propaganda en desinformatie worden verspreid. We moeten ook beseffen dat we, zodra we een wet aannemen, te maken hebben met een nieuwe digitale realiteit. Deze realiteit is aan constante verandering onderhevig, waartoe we ons moeten verhouden. We moeten meer samenwerken met de platforms voor sociale media.

Deze verkiezingen zijn een test van onze systemen en daarom moeten we onze boodschap nog beter voor het voetlicht brengen.

Ik wil iedereen er dus opnieuw toe oproepen de verleiding te weerstaan om in deze moeilijke politieke tijden Brussel de schuld te geven voor alles wat er misgaat en niet stil te staan bij de positieve resultaten.

We moeten open en eerlijk zijn over onze successen, maar ook over de zaken die voor verbetering vatbaar zijn: situaties waarin we niet voldeden aan de verwachtingen van onze inwoners; situaties waarin mensen zich nog steeds aan hun lot overgelaten voelen; situaties waarin mensen zich van de EU hebben afgewend vanwege de bureaucratie.

Onze bedrijven moeten een rol spelen in dat verhaal, maar ook onze boeren en onze jongeren. Mensen moeten vertrouwen hebben in het proces, ze moeten toegang hebben tot instrumenten waarmee ze verandering op gang kunnen brengen en zich dit ook kunnen permitteren. Anders lukt het nooit. Als de boodschap verkeerd wordt begrepen, dreigen mensen hun interesse in de politiek te verliezen en begeven ze zich maar al te graag naar de flanken van het politieke spectrum.

Dat zou koren op de molen zijn van de partijen die Europa nog steeds als een bedreiging zien, die niets liever willen dan dat wij zwakker worden.

De Europese Unie is niet perfect, maar biedt wel de beste garanties voor ons allemaal. Dus waar iets te repareren valt, moeten we dat ook doen. Maar laten we constructief blijven in plaats van de makkelijke weg van het cynisme te kiezen waarmee afbraak wordt gepropageerd.

We kunnen een sterker Europa bieden, dat luistert naar zijn burgers, beter werkt en efficiënter en doeltreffender is. Een Europa dat – in de gevleugelde woorden van Jean Claude Juncker – groot is in de grote dingen en klein in de kleine dingen.

Er is momenteel geen groter onderwerp te bedenken dan de bedreiging die Rusland voor de vrede vormt. We moeten alles blijven doen wat in onze macht ligt om Oekraïne te helpen zichzelf te blijven verdedigen.

We hebben Oekraïne al veel politieke, diplomatieke, humanitaire, economische en militaire steun verleend en het Europees Parlement is in dit verband zeer verheugd over de goedkeuring van het dertiende sanctiepakket en het steunfonds voor Oekraïne dat is opgezet als onderdeel van de Europese Vredesfaciliteit.

Op dit kritieke moment mogen we onze steun aan Oekraïne niet afbouwen. We moeten de levering van het benodigde materieel versnellen en opvoeren.

Verder moeten we Oekraïne helpen door de autonome handelsmaatregelen te verlengen. Het voorlopige akkoord dat we deze week hebben bereikt, is bedoeld om Oekraïne te helpen en tegelijkertijd onze boeren en onze interne markt te beschermen.

Het voorlopige akkoord bevat een uitgebreide lijst van gevoelige producten en een kortere termijn voor de activering van de automatische vrijwaringsmaatregel. Deze maatregelen moeten helpen om marktverstoringen te voorkomen.

Daarnaast moeten we onze inspanningen voortzetten om te zorgen voor gerechtigheid, verantwoordingsplicht en uiteindelijk vrede.

Ons vredesproject hangt af van de mate van onze veiligheid en autonomie. Als we de bescherming van onze collectieve veiligheid serieus nemen, moeten we actie ondernemen om een nieuw EU-veiligheidskader op te bouwen.

Bij het ontwerpen van deze nieuwe architectuur hebben we al overeenstemming bereikt over diverse kwesties die velen als onmogelijk beschouwden. Nu moeten we klaarstaan voor de volgende stap van onderlinge samenwerking. In deze nieuwe wereld kunnen we niet op onszelf staan.

Onder andere daarom blijft uitbreiding een prioriteit. Niet alleen voor Oekraïne, Moldavië, Georgië en Bosnië en Herzegovina, maar voor ons allemaal.

Uiteraard moeten al deze landen hun eigen pad bewandelen en aan alle criteria voldoen, maar ze hebben stuk voor stuk, en Oekraïne in het bijzonder, indrukwekkende vooruitgang geboekt bij het behalen van de mijlpalen.

Verder hebben de afgelopen twaalf maanden Moldavië en Bosnië en Herzegovina ook aanzienlijke vooruitgang geboekt met hun hervormingen. Het is tijd om onze beloftes na te komen. Het is tijd om te beginnen met de EU-toetredingsonderhandelingen met Bosnië en Herzegovina en een duidelijk signaal af te geven aan de mensen in de Westelijke Balkan.

In deze nieuwe geostrategische omgeving zal een grotere EU die gestoeld is op duidelijke doelstellingen, criteria en verdiensten altijd onze beste investering in vrede, veiligheid, stabiliteit en welvaart zijn.

Tegelijkertijd mogen we niet uit het oog verliezen dat voor een grotere EU veranderingen nodig zijn. Aanpassingen. Hervormingen. Het Parlement heeft daartoe verschillende voorstellen gedaan, onder meer over het enquête-recht van het Europees Parlement, waarmee de afgelopen twaalf jaar weinig vooruitgang is geboekt, en de start van het proces voor een Europese Conventie.

Met elke uitbreiding zal ook het Europese concurrentievermogen een impuls krijgen en de werking van de interne markt verbeterd worden. Dit moet een prioriteit zijn voor de volgende zittingsperiode. Op die manier komen we op duurzame wijze tot economische groei, betalen we onze schulden af, creëren we banen en trekken we investeringen aan en zorgen we ervoor dat iedereen baat heeft bij groei. Met een sterke economie kunnen we welvaart, veiligheid en stabiliteit tot stand brengen en kunnen we de positie van Europa op het wereldtoneel versterken.

Een sterk Europa heeft een rol te spelen in de wankelende wereldorde, niet in de laatste plaats in het Midden-Oosten.

De humanitaire situatie in Gaza is dramatisch. We moeten alle instrumenten die we tot onze beschikking hebben, inzetten om meer hulp Gaza in te krijgen. Ik ben ingenomen met het Amalthea-initiatief en wil vooral Cyprus bedanken dat het hierin het voortouw heeft genomen. Niettemin blijft de verspreiding van steun over land de beste manier om de benodigde goederen te leveren.

Daarom zal het Europees Parlement blijven aandringen op een staakt-het-vuren. Daarom zullen we de terugkeer van de overgebleven gijzelaars blijven eisen en erop blijven hameren dat Hamas niet langer ongestraft zijn gang mag gaan.

Daarom pleiten wij hier vandaag voor duidelijke en toekomstgerichte conclusies over dit onderwerp.

Op die manier komt er meer hulp Gaza in, redden we onschuldige levens en maken we werk van de dringende behoefte aan een tweestatenoplossing die de Palestijnen een echt perspectief biedt en de veiligheid van Israël garandeert, met als doel een vrede waarmee vreedzaam, legitiem en Palestijns leiderschap mogelijk wordt en duurzame stabiliteit in de regio wordt gewaarborgd.

Dit geldt tevens voor de situatie in de Rode Zee. Het doet me deugd dat EUNAVFOR ASPIDES zal bijdragen aan de bescherming van deze uiterst strategische maritieme corridor. Maar we kunnen nog meer doen.

In het hele Middellandse Zeegebied worden bedrijven zwaar getroffen door vertragingen, problemen met opslag en de financiële gevolgen daarvan. We moeten nadenken over een door de EU geleide taskforce om te bekijken hoe we samen kunnen optreden en zo de sociaal-economische gevolgen kunnen verlichten. Ook hierin kan Europa een rol spelen.

Aangezien dit de laatste officiële Europese Raad voor de verkiezingen is, wil ik u op het hart drukken dat het Europees Parlement tot op het laatste moment zal blijven werken aan de afronding van de resterende wetgevingsdossiers, waaronder een nieuw migratiepakket.

De uitvoering van onze prioriteiten is uiteindelijk onze beste troef om desinformatie tegen te gaan en burgers te laten zien dat Europa ertoe doet.

Ik wil u bedanken voor uw constante inzet, en mijn speciale dank gaat uit naar het Belgische voorzitterschap voor wat het tot dusver al heeft bereikt: of het nu gaat om wetgeving, luisteren naar de zorgen van burgers, het kweken van meer bewustzijn over de verkiezingen, meehelpen om mensen naar de stembus te krijgen of het nieuwe Parlement klaar te stomen voor de volgende termijn.

Dank u wel.